

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2018-2021 d. 26-11-2019

Mødedato Tirsdag d. 26. november 2019 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Indholdsfortegnelse

Den samlede plan for børn og unge i Vollsmose.....	3
Plan for Økonomisk balance i Familie- og Velfærdsafdelingen.....	8
Udmøntning af Budgetforlig 2020.....	11
Tilpasning af Børn- og Ungeudvalgets udvalgsmaal.....	17
Åbningstider i dagtilbud.....	23
Skolestruktur i Vollsmose - fastfrysning af budget i en 3-årig periode efter skolesammenlægning.....	29
Budgetopfølgning - Familie- og Velfærdsafdelingen.....	34
Omgørelsesprocenter på socialområdet.....	39
Aktuelle sager.....	43

Punkt 1: Den samlede plan for børn og unge i Vollsmose

00.00.00-P20-5-18

Resume

Odense Byråd har, som led i Den sidste Vollsmoseplan, bedt Børn- og Ungeudvalget udfærdige en samlet plan, der sikrer, at børn og unge i Vollsmose har samme muligheder som børn og unge i resten af Odense.

Udvalget har siden januar 2019 haft en proces, der hen over en række temadrøftelser og prioriteringer har kvalificeret de løsninger, der vurderes skal være med til løse opgaverne på børne- og ungeområdet i Vollsmose.

Samlet set har udvalget prioriteret 28 initiativer til at imødekomme og løse udfordringer i Vollsmose på børne- og ungeområdet. Initiativer der skal implementeres hen over de kommende 10 år. Dertil kommer kapacitetstilpasning og institutionsstruktur i Vollsmose

og en mulig ændret skolestruktur i Vollsmose, som begge kører separate processer.

Denne sag indeholder Børn- og Ungeudvalgets samlede plan for børn og unge i Vollsmose. Planen har karakter af et katalog over politiske prioriterede indsatser, som udvalget politisk genbesøger årligt, med henblik på egentlig igangsætning af givne initiativer.

Effekt

Sagen vil påvirke en række Odensemål, vi har udvalgt tre, som vi vurderer er særligt vigtige:

Flere borgere er sunde og trives

Initiativerne for børn og unge i Vollsmose tager udgangspunkt i, at reducere uligheden i mental og fysisk sundhed. Både hos dem, som bor i Vollsmose i dag, dem, som kommer til at bo i bydelen på sigt, men også for dem, som genhuses andre steder i byen. Det skal ske gennem en markant forstærket, forebyggende og tidlig indsats.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Initiativerne understøtter både fokus på børn og unges forventninger til sig selv, medarbejdere og lederes kompetencer, forældres deltagelse i deres børns udvikling og skoler og dagtilbud af høj kvalitet.

Flere kommer i uddannelse og job

Initiativerne understøtter en tilgang om, at når ambitioner og forventninger sættes højt samtidig med, at den pædagogiske kvalitet højnes og samarbejdet intensiveres, så forventes det, at børn og unge vil præstere og trives bedre. Dermed får børn og unge i Vollsmose de samme muligheder for at klare sig og få et godt liv, som børn og unge i resten af byen.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender den samlede plan for børn og unge i Vollsmose.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlemmerne Marlene Ambo-Rasmussen og Mark Grossmann deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

I september 2018 lancerede Odense Byråd Den sidste Vollsmoseplan. En plan der på sigt skal være med til at forandre Vollsmose fra en hård ghetto til en bydel som alle andre bydele i Odense. Dermed står Vollsmose over for gennemgribende forandringer frem mod 2030. Visionen er, at Vollsmose skal være attraktiv og velfungerende for borgere og investorer. En bydel, hvor den enkelte har de samme muligheder, som borgere i resten af Odense.

Som et led i Den sidste Vollsmoseplan har Odense Byråd bedt Børn- og Ungeudvalget udfærdige en samlet plan, der skal sikre, at der ikke tabes flere generationer i Vollsmose.

- En plan der indeholder 18 konkrete opgaver, jf. Den sidste Vollsmoseplan.
- En plan der både skal tage højde for nuværende og fremtidige generationer af børn og unge i Vollsmose.
- En plan der blandt andet også skal kvalificere, hvordan vi kan imødekomme udfordringer i Vollsmose, som at sikre dagtilbud og skoler af høj kvalitet, et øget sundhedsniveau blandt børn og unge samt mere tryk og mindre kriminalitet.
- En plan, der også sikrer perspektiver på at de sociale normer i bydelen afspejler resten af Odense, at børnene starter tidligt i et dagtilbud, at børn og unge er aktive deltagere og får et fagligt godt udbytte af folkeskolen.
- Planen skal tage højde for forandringer her og nu, men også se ind i perspektivet af en ændret beboersammensætning hen over de kommende 10 år.

Planen, der afleveres til Odense Byråd og Realiseringsbestyrelsen for Vollsmose, er således et udtryk for Børn- og Ungeudvalgets samlede prioriterede anbefalinger og har karakter af et politisk kvalificeret og prioriteret bruttokatalog, som én gang årligt genbesøges af Børn- og Ungeudvalget.

Som en del af det samlede program for Den sidste Vollsmoseplan er det besluttet, at der årligt gennemføres evalueringer og prioriteres principper for kommende budgetår. Denne beslutning gælder ligeledes for Børn- og Ungeudvalgets samlede plan. Planen genbesøges derfor årligt, i forbindelse med udvalgets prioriteringer af de initiativer, der ønskes implementeret i det kommende budgetår.

Den samlede plan for børn og unge i Vollsmose vil løbende blive udviklet og politisk kvalificeret, efterhånden som ny faglig viden og/eller transformationen af bydelen giver anledning til dette. Planen tager dermed ikke højde for initiativernes indfasningstidspunkt, skalering eller finansiering. Finansieringen af initiativerne vil der således løbende blive taget stilling til, i forbindelse med kommende budgetlægninger samt udvalgets eventuelle prioriteringer inden for egen ramme.

Planen har følgende behandlingsforløb:

Dato	Hvem	Hvad
29. oktober 2019	Børn- og Ungeudvalget	Drøftelse af første udkast til samlet plan for børn og unge i Vollsmose

20. november 2019	Realiseringsbestyrelsen for Fremtidens Vollmose	Orientering om den samlede plan for børn og unge i Vollmose
26. november 2019	Børn- og Ungeudvalget	Afsluttende drøftelse og indstilling af den samlede plan for børn og unge i Vollmose
04. december 2019	Økonomiudvalget	Drøftelse og indstilling af den samlede plan for børn og unge til behandling i byrådet
11. december 2019	Odense Byråd	Beslutning af den samlede plan for børn og unge i Vollmose

Processen

Børn- og Ungeudvalget har siden januar 2019 arbejdet på at kvalificere de løsninger der skal indgå i den samlede plan. Dette er gjort henover:

- Fem temadrøftelser med ophæng i: Familie- og Velfærdsafdelingen, Sundhed- og Forebyggelsesafdelingen, Skoleafdelingen, Dagtilbudsafdelingen og Forældreinddragelse.
- Forvaltningen har på baggrund af de fem temadrøftelser kvalificeret udvalgets tilkendegivelser ved en række workshops med involvering af ledere, medarbejdere, øvrige forvaltninger, samarbejdspartnere, organisationer m.fl.
- Udarbejdelse af et samlet idékatalog.
- Prioritering, ad to omgange, af et samlet idékatalog med i alt 34 initiativer.
- Kvalificering og drøftelser af løsninger for kapacitetstilpasning og institutionsstruktur i Vollmose og mulig ændret skolestruktur i Vollmose.

I alt har udvalget prioriteret 28 initiativer til implementering hen over de kommende 10 år. Prioriteringerne er således et udtryk for udvalgets samlede tilkendegivelse af, hvilke initiativer der vurderes, med et fagligt ophæng, at kunne være med til løse udfordringerne på børne- og ungeområdet i Vollmose. Dertil kommer yderligere to initiativer: Kapacitetstilpasning og institutionsstruktur i Vollmose og en mulig ændret skolestruktur i Vollmose, som begge kører separate processer i udvalget. Det vil sige samlet set 30 initiativer.

Den samlede plan for børn og unge indeholder 30 initiativer under fem temaer:

Tema 1: Vi samarbejder med forældrene

- Hyppige læringsamtaler mellem skole og hjem
- Øget dialog mellem dagtilbud og hjem
- Samarbejdsaftale mellem skole/dagtilbud og hjemmet
- Forældreforløb i dagtilbud og skole
- Pædagoger besøger forældre til børn uden for dagtilbud
- Attraktive dagtilbud

Tema 2: Vi arbejder med stærke fællesskaber

- Kriminalpræventive koordinatore
- Skærpelse af fælles forpligtelse til den kriminalpræventive dagsorden
- Fremskudt SSP
- Implementering af Stærke Fællesskaber for Alle

Tema 3: Vi har høje ambitioner for børn og unge

- Øget normering i børnehuse med høj andel af børn fra udsatte familier
- Kvalificering af undervisningen med fokus på elevernes læring og trivsel
- Høje forventninger til ledelse og medarbejdere
- Fagligt løft i dansk og matematik – dobbeltlærerordning
- Målrettet eksamensforberedelse
- Sprog som dimension i alle fag
- Direkte tale-/sprogindsatser til de børn, der har behov
- Sprogvejledning til forældre i børnehuset og hjemmet

Tema 4: Vi håndterer problemerne inden de vokser sig store

- Målrettet fødsels- og forældreforberedelse
- Trivselstjek ved 3,5 år
- Socialpædagogisk leder og socialpædagogiske indsatser
- Styrkelse af sundhedsplejen i skolealderen
- En pædagog tilknyttet alle årgange
- Klinik for seksuel sundhed, prævention og familieplanlægning
- Tværfaglige samarbejdsfora PLUS
- Familievejleder
- Familieprogram
- Styrket socioemotional trivsel og udvikling - gruppeforløb for børn

Tema 5: Vi strukturerer os på nye måder

- Kapacitetstilpasning og institutionsstruktur i Vollsmose
- Ny skolestruktur i Vollsmose

En samlet realiseringsplan på tværs af Den sidste Vollsmoseplan

For at nå ambitionerne for Vollsmose skal der som nævnt i Den sidste Vollsmoseplan udvikles en samlet plan for, hvordan Vollsmose skal udvikle sig i årene frem mod 2030 og hvordan Vollsmose afvikles som ghettoområde. Planen skal være det samlede strategiske dokument, der kombinerer forskellige strategier og udviklingsværktøjer og dermed anviser vejen til, at Vollsmose i 2030 er en velfungerende bydel. Byrådet vil primo 2020 blive præsenteret for den samlede realiseringsplan, som vil rumme ambitioner, principper og konkrete værktøjer.

Den samlede plan for børn og unge i Vollsmose vil indgå i den samlede realiseringsplan, hvorfor Odense Byråd vil møde indholdet igen. Planen for børn og unge i Vollsmose behandles separat, da den er nævnt som en særskilt bestilling i Den sidste Vollsmoseplan.

Økonomi

Der er kun delvist taget stilling til finansieringen af de foreslåede initiativer. I budgetforliget for Budget 2020 er der afsat finansiering til noget af institutionsstrukturen og til stærke fællesskaber for alle. Der er på nuværende tidspunkt ikke fundet finansiering til de resterende initiativer.

Bilag

Den samlede plan for børn og unge i Vollsmose

Punkt 2: Plan for Økonomisk balance i Familie- og Velfærdsafdelingen

00.00.00-S00-21-19

Resume

Familie- og Velfærdsafdelingen står over for en budgetmæssig ubalance i 2019. Derudover forventes et strukturelt merforbrug i 2020 og frem. Børn- og Ungeudvalget blev på udvalgmødet den 24/9 2019 orienteret om det forventede merforbruget i Familie- og Velfærdsafdelingen. På baggrund af de økonomiske udfordringer i Familie- og Velfærdsafdelingen, blev der i budgetforliget for Budget 2020 afsat 50 mio. kr til at rette op på efterslæbet på det specialiseret socialområde. Forligspartierne har en klar forventning om, at Børn- og Ungeudvalget i fælleskab kan løse den resterende udfordring i 2019 indenfor udvalgsrammen. I forlængelse heraf skal Børn- og Ungeudvalget med denne sag drøfte, hvorledes merforbruget i Familie- og Velfærdsafdelingen skal håndteres.

Formålet med denne sag er, at Børn- og Ungeudvalget skal drøfte, hvordan det forventede merforbruget i 2019 skal finansieres. Børn- og Ungeudvalget ser sagen igen den 10/12 2019, hvor det skal besluttes hvordan det forventede merforbrug i Familie- og Velfærdsafdelingen skal finansieres.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter, hvorledes det forventede merforbrug i Familie- og Velfærdsafdelingen på -18,8 mio. kr. kan finansieres: Forvaltningen foreslår nedenstående.

1 Lov- og Cirkulærprogrammet på 5,6 mio. kr. udmøntes ikke til afdelingerne i 2019.

2 Omprioritering til Velfærd udmøntes med fuld effekt allerede fra 2020, så der i 2020 bliver et engangsråderum på 7,1 mio. kr.

3 Dagtilbud forventer et mindreforbrug i 2019, hvorfor det foreslås at de 5,5 mio. kr. i mindreforbrug flyttes til Familie- og Velfærdsafdelingen.

4 Staben og tværgående forventer ligeledes et mindreforbrug i 2019, hvilket betyder, at der overføres 0,6 mio. kr. til Familie- og Velfærdsafdelingen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlemmerne Marlene Ambo-Rasmussen og Mark Grossmann deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

På landsplan har flere sårbare børn og unge behov for hjælp til at klare hverdagen - en tendens, der også viser sig i Odense Kommune. Flere borgere er opmærksomme på og handler, hvis de oplever, at et barn eller en ung er i mistrivsel. Samtidig er medarbejderne i forvaltningen blevet dygtigere til at identificere og sætte ind med en tidlig indsats, når børn eller unge er i mistrivsel eller er socialt udsatte. Udviklingen har i en årrække været afspejlet i bl.a. et stigende antal underretninger, flere børnefaglige undersøgelser (§50), pres på forebyggende foranstaltninger ligesom der er sket en stigning i antallet af anbringelser. Den øgede aktivitet på det specialiserede område genererer et øget pres på kommunens økonomi, særligt i Familie- og Velfærdsafdelingen. Hvilket bl.a. ses på ubalancen mellem de samlede omkostninger til indsatser for udsatte børn og unge og det budget, der er afsat til området.

Udfordringen

Familie- og Velfærdsafdelingen har løbende og over en årrække forsøgt at håndtere det afledte udgiftspres ved at gennemføre en række genopretningsplaner. Planerne har formået at tage hånd om en del af udfordringen, dog ikke så meget at det har kunne skabe balance mellem det afsatte budget og de omkostninger forbundet med de faktiske aktiviteter. Genopretningsplanerne har haft fokus på effektiviseringer på forebyggende foranstaltninger, ligeledes har der været reduktioner på ledelse og administration i Familie- og Velfærdsafdelingen.

Ud over genopretningsplanerne har forvaltningens øvrige afdelinger også løbende bidraget med finansiering af de økonomiske udfordringer, ligesom området har fået tilført midler i budgetaftaler samt via velfærdsprocenten.

Samlet set kan der på området konstateres en aktivitetsstigning som naturligvis øger det budgetmæssige pres på området. På trods af, at der er foretaget effektiviseringer og kompenserende besparelser på området, med henblik på at imødegå aktivitetsstigningerne, kan det konstateres, at indsatserne ikke har kunnet nedbringe de økonomiske udfordringer tilstrækkeligt.

Børn- og Ungeudvalget blev på mødet den 24/9 2019 præsenteret for, den samlede økonomiske udfordring på Familie- og Velfærdsafdelingen. På daværende tidspunkt var forventningen til merforbruget i 2019 på -69,8 mio. kr. Med denne sag er forventningerne til regnskabsresultatet forbedret med 1 mio. kr. hvilket betyder at forvaltningen aktuelt forventer et regnskabsresultat for Familie- og Velfærdsområdet på -68,8 mio. kr. Derudover forventes det strukturelle merforbrug at udgøre -50,5 mio. kr. i årene fremover.

På baggrund af overstående udfordringer i Familie- og Velfærdsafdelingen, blev forligspartierne omkring Budget 2020 enige om at sikre en løsning på den korte bane. Derfor prioriterede forligspartierne at afsætte 50 mio. kr. i 2019 til at rette op på efterslæbet for det specialiserede område under Børn- og Ungeudvalget. Forligspartierne har samtidig en forventning om, at Børn- og Ungeudvalget kan løse den resterende udfordring i 2019 inden for udvalgsrammen.

Forligspartierne blev ligeledes enige om at bestille en ekstern analyse af økonomistyringen, organiseringen og overgangene på det specialiserede område. Der afrapporteres til Økonomiudvalget med de samlede konklusioner og anbefalinger af konkrete tiltag senest primo maj 2020.

Forslag til finansiering

Med denne sag præsenterer Børn- og Ungeforvaltningen forslag til finansiering til den resterende del af udfordringen på -18,8 mio. kr.

Tabellen nedenfor giver et overblik over den aktuelle økonomisk udfordring i Familie- og velfærdsafdelingen som der skal findes finansiering til

Engangsudfordring i Familie- og Velfærdsafdelingen	
1000 kr. PL 2019	2019
Forventede regnskabsresultat 2019	-68.800
Budgetforlig 2020	50.000
I alt	-18.800

Forvaltningen foreslår, at det forventede merforbruget på -68,8 mio. kr. minus bevillingen fra budgetforliget på de 50 mio. kr., hvilket netto giver -18,8 mio. kr., finansieres jvf. nedenstående:

- Lov- og Cirkulærprogrammet på 5,6 mio. kr. udmøntes ikke i 2019.
- Omprioritering til Velfærd udmøntes med fuld effekt allerede fra 2020, hvilket giver en nettoeffekt på 7,1 mio. kr.
- Dagtilbud forventer et mindreforbrug i 2019, hvorfor det foreslås at de 5,5 mio. kr. i mindreforbrug flyttes til Familie- og Velfærdsafdelingen.
- Staben og tværgående forventer ligeledes et mindreforbrug i 2019, hvilket betyder, at der overføres 0,6 mio. kr. til Familie- og Velfærdsafdelingen.

Samlet finansiering ses i tabellen herunder:

Finansiering af engangsudfordring i Familie- og Velfærdsafdelingen	
1000 kr. PL 2019	I alt
Lov- og Cirkulærprogram i 2019	5.600
Fuld effekt af Omprioritering til Velfærd i 2020	7.075
Mindreforbrug i Dagtilbud (dagplejen)	5.500
Mindreforbrug i Staben	350
Mindreforbrug på Tværgående	275
I alt	18.800

Som beskrevet tidligere i sagen forventer Familie- og Velfærdsafdelingen et strukturelle merforbrug i 2020 og frem på -50,5 mio. kr.

Forvaltningen fremlægger på udvalgsrådet tre modeller der kan medvirke til finansiering af det forventede strukturelle merforbrug.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser håndteres inden for udvalgets egen ramme og påvirker derfor ikke kommunes kassebeholdning.

Punkt 3: Udmøntning af Budgetforlig 2020

00.30.00-A00-30-19

Resume

Byrådet har den 30/10 2019 vedtaget Budget 2020 under navnet "Vilje til Velfærd". Med vedtagelsen af Budget 2020, bevilges Børn- og Ungeforvaltningen midler til flere områder.

Flere af indsatserne i budgetaftalen er beskrevet således, at forvaltningen med dette politiske afsæt kan udmønte:

- Demografimidler ift. den fordelingsmodel borgmesterforvaltningen har udarbejdet
- En god Overgang til ungdomsuddannelser
- Fjordens dag
- Udfordringer med økonomien på det specialiseret specialområde
- Odense står sammen mod banderne udmøntes som beskrevet i forligsteksten.

Disse indsatser beskrives alle kort i afsnittet nedenfor. I bilag 1 er der mulighed for at finde en mere detaljeret beskrivelse.

I forhold til de midler der er givet til musikskolen står der eksplicit i forligsteksten, at "udvalget har en opgave med at målrette midlerne", hvorfor udvalget med denne sag skal drøfte forvaltningens forslag til dette. Børn- og Ungeforvaltningen vil herefter den 10/12 2019 blive præsenteret for en beslutningssag.

I forbindelse med Budgetforliget 2020 har Odense Kommune søgt om en andel fra skatteforhøjelsespuljen i 2020 og kan nu øge udskrivningsprocenten med yderligere 0,1 procentpoint til Budget 2020. Som et tillæg til budgetvedtagelsen i byrådet den 30/10 2019, blev det besluttet, at 75% af skattestigningen, skal gå til at ruste folkeskolen.

Børn- og Ungeforvaltningen har fået til opgave at udarbejde et forslag til udmøntningen af velfærdsprocenten, hvorefter forligspartierne mødes og drøfter udmøntningsforslaget. Børn- og Ungeudvalget vil den 10/12 2019 blive præsenteret for en beslutningssag vedr. velfærdsprocenten, hvorefter den tilgår økonomiudvalget den 18/12 2019.

Nærværende sag er opbygget således, at der først gives en kort gennemgang af de enkelte udmøntningsforslag, i overensstemmelse med budgetforliget for budget 2020. Derefter vil hensigten og planen for udmøntningen af velfærdsprocenten gennemgås.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter udmøntningen af Budgetforlig 2020, herunder med fokus på udmøntning af midlerne til musikskolen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlemmerne Marlene Ambo-Rasmussen og Mark Grossmann deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Byrådet har den 30/10 2019 vedtaget Budget 2020 under navnet "Vilje til Velfærd". Med vedtagelsen af Budget 2020, bevilges Børn- og Ungeforvaltningen midler til flere områder, som også fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1 herunder giver et samlet økonomisk overblik over delementerne i budgetforlig 2020.

1.000 kr.	2019	2020	2021	2022	2023
Budgetforlig 2020					
Drift i Børn- og Ungeforvaltningen	50.000	14.937	29.464	43.853	61.517
1. Flere børn og ældre - og brug for flere hænder: Udmøntning af demografi		9.137	23.664	38.053	57.217
2. Musikskole for alle (Skole)		1.000	1.000	1.000	1.000
3. En god overgang til ungdomsuddannelser (Skole)		3.000	3.000	3.000	3.000
4. Udfordringer med økonomien på det specialiserede socialområde (Familie- og Velfærd)	50.000	0	0	0	0
5. Fjordens Dag (Skole)		300	300	300	300
6. Odense står sammen mod banderne – fortsættelse (Familie og Velfærd)		1.500	1.500	1.500	0

Tabel 1: Børn- og Ungeforvaltningens bevillinger i budgetforlig 2020

Nedenfor gives en kort gennemgang af de enkelte udmøntningsforslag. Herunder med fokus på hvordan midlerne målrettes musikskolen.

I Bilag 1 til sagsfremstillingen, beskriver de enkelte udmøntningsforslag mere detaljeret

1. Flere børn og ældre – og brug for flere hænder

I budgetforlig 2020 håndteres demografipresset i Odense Kommune med en demografimodel, hvor midler omprioriteres fra områder der oplever faldende udgiftspress, til de områder, der oplever stigende driftsudgifter.

Børn- og Ungeforvaltningen vil i Budget 2020 blive kompenseret med 9,1 mio. kr. stigende til 57,2 mio. kr. i 2023, som følge af demografiudviklingen, i Odense Kommune. Demografimodellen genberegnes af Borgmesterforvaltningen hvert forår og indgår i den politiske budgetproces. Det betyder, at den endelig udmøntning af midler til Budget 2021-2023, først fastlægges i budgetforliget, til kommende år.

Børn- og Ungeforvaltningens andel af demografimidlerne, fremgår af tabel 2 herunder.

1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Budgetforlig 2020				
Flere børn og ældre - og brug for flere hænder: Udmøntning af demografi	9.137	23.664	38.053	57.217

Tabel 2: Børn- og Ungeforvaltningens bevilling til demografiudfordringer

Demografimidlerne udmøntes i 2020 og med udgangspunkt i beregningen fra borgesterforvaltningen. Børn- og Ungeforvaltningen vil for 2021 og frem udarbejde en demografimodel, således at pengene udmøntes til de afdelinger, der vil opleve stigende børnetal.

2. Musikskole for alle (Skole)

Odense Musikskole tilbyder undervisning i musik til børn og unge fra 0-25 år. Musikskolen tilbyder instrumentalundervisning på mange forskellige musikinstrumenter, og eleverne kan gå til kor og hørelære. Herudover har eleverne i musikskolen mulighed for sammenspilsundervisning.

Med vedtagelsen af Budget 2020, bevilges Odense Musikskole 1,0 mio. kr. årligt. Formålet med bevillingen er, at flere børn og unge uanset deres baggrund, får mulighed for, og glæde ved, at deltage i musikskolens brede vifte af tilbud. Børn- og Ungeudvalget får til opgave at målrette midlerne til musikskolen

Forvaltningen foreslås at den ekstra bevilling fra januar 2020 anvendes til, blandt andet, følgende tiltag:

- Etablering af et øget samarbejde med folkeskoler, f.eks. i forbindelse med fordybelsesdage, skolekoncerter med instrumentprøvning og projektuger i skolen som en del af ”den åbne skole”
- Kompetenceudvikling af musikskolens decentrale medarbejderteams med det formål at øge innovation og udvikling af musikskolens tilbud til specifikke brugergrupper og samarbejdspartnere
- Oprettelse af nye pladser på primært sang-, klaver- og guitarundervisning for at mindske ventelisten på disse fag.

Fra august foreslås det indsætterne intensiveres i forbindelse med en ny sæson. Det foreslås således, at den ekstra bevilling fra august 2020, blandt andet, anvendes til:

- Nedsættelse af elevbetalingen for at øge rekrutteringen
- Etablering af 2-3 nye partnerskaber på folkeskoler.

Børn- og Ungeforvaltningens bevilling til en ”Musikskole for alle”, fremgår af tabel 3 herunder.

1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Budgetforlig 2020				
Musikskole for alle (Skole)	1.000	1.000	1.000	1.000

Tabel 3: Børn- og Ungeforvaltningens bevilling til en ”Musikskole for alle”

3. En god overgang til ungdomsuddannelser (Skole)

På samfundsplan ses en stigende tendens til psykisk sårbarhed blandt flere og flere unge. Dette gælder også i den odenseanske folkeskole, hvor problematikker som angst, lavt selvværd, spiseforstyrrelser, præstationsangst mv. præger en del unge. Med afsæt i erfaringerne fra Rejseteamet i indskolingen, UMA (Unge med Angst) der har bragt flere børn tilbage på skolesporet, etableres et rejseteam, der skal understøtte lærerne i udskolingen med at fastholde flere i almen systemet og sikre at flere børn profiterer heraf.

Forligspartierne bag Budget 2020 har valgt at prioritere 3,0 mio. kr. årligt til Børn- og Ungeudvalget, til at styrke unge i udskolingen. Det skal ske ved målrettede forløb gennem aktionslæring, Rejseteam og eksamenstræning i form af et by

dækkende tilbud, der kan hjælpe unge i udskolingen til at forbedrede resultater i afgangseksamen, samt styrke de unges robusthed.

Det foreslås at bevillingen anvendes til, følgende tiltag:

- Etablering af et rejseteam for psykisk sårbare unge i udskolingen
- Prøvehandlinger med anvendelse af telepresence robot Beam teknologi til at understøtte unge med angstproblematikker og modvirke skoleværing.
- Bydækkende undervisningstilbud om eksamenstræning og netværksgrupper.
- Styrket overgang fra 10.klasse til ungdomsuddannelse.

Derudover bruges første halvdel af 2020 til en nærmere afdækning af nyeste forskning og evidens på området kombineret med eksisterende indsigter og behov lokalt i Odense

Børn- og Ungeforvaltningens bevilling til ”en god overgang til ungdomsskoler”, fremgår af tabel 4 herunder.

1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Budgetforlig 2020				
En god overgang til ungdomsuddannelser (Skole)	3.000	3.000	3.000	3.000

Tabel 4: Børn- og Ungeforvaltningens bevilling til ”en god overgang til ungdomsskoler”

4. Udfordringer med økonomien på det specialiserede socialområde (Familie og Velfærd)

På landsplan har flere sårbare børn og unge behov for hjælp til at klare hverdagen - en tendens, der også viser sig i Odense Kommune. Flere borgere er opmærksomme på og handler, hvis de oplever, at et barn eller en ung er i mistrivsel. Samtidig er medarbejderne i forvaltningen blevet dygtigere til at identificere og sætte ind med en tidlig indsats, når børn eller unge er i mistrivsel eller er socialt udsatte.

Udviklingen har i en årrække været afspejlet i bl.a. et stigende antal underretninger, flere børnefaglige undersøgelser (§50), pres på forebyggende foranstaltninger, ligesom der er sket en stigning i antallet af anbringelser. Den øgede aktivitet på det specialiserede område genererer et øget pres på kommunens økonomi, særligt i Familie- og Velfærdsafdelingen. Udgiftspreset kommer blandt andet til udtryk, når der ses på ubalancen mellem de samlede omkostninger til indsatser for udsatte børn og unge, og det budget der er afsat til området.

På baggrund af overstående udfordringer i Familie- og Velfærdsafdelingen, blev forligspartierne enige om at sikre en løsning på den korte bane. Derfor blev der prioriteret 50,0 mio. kr. i 2019 til at rette op på efterslæbet for det specialiserede område under Børn- og Ungeudvalget. Forligspartierne har en klar forventning om, at Børn- og Ungeudvalget i fællesskab kan løse den resterende udfordring i 2019, med indsatser bredt indenfor udvalgsrammen.

Forligspartierne blev ligeledes enige om at bestille en ekstern analyse af økonomistyringen, organiseringen og overgangene på det specialiserede område. Der afrapporteres til Økonomiudvalget med de samlede konklusioner og anbefalinger af konkrete tiltag, senest primo maj 2020.

5. Fjordens dag (Skole)

Fjordens Dag har gennem 29 år vokset sig til et stort og folkeligt naturarrangement. Formålet med Fjordens Dag er at bane vejen til gode naturoplevelser og fremme et bæredygtigt forhold mellem fynboerne og de nordfynske fjorde, samt at gøre bosættelse i fjordområdet attraktivt og eftertragtet – et sted, hvor man har gode muligheder for at leve en aktiv tilværelse.

Fjordens Dag er en integreret del af UngOdense, som har en bred vifte af andre naturaktiviteter, f.eks. Grejbank Fyn, kurser og friluftaktiviteter for 11-18 årige, administration af Naturskolen på Vigelsø samt en naturvejleder, som er finansieret af Friluftsrådet.

I forbindelse med vedtagelse af budgettet for 2020, har Odense Byråd besluttet at afsætte 0,3 mio. kr. årligt til en eventkoordinator for Fjordens Dag. Formålet er at kunne bibeholde Fjordens Dag som et stort og udadvendt arrangement, herunder at styrke samarbejdet med foreninger, folkeskoler og andre relevante parter som f.eks. Naturskolen på Vigelsø og Ungdomsskolens naturvejleder.

Udmøntning af budgettilførslen foreslås at ske i forbindelse med planlægning og afvikling af Fjordens Dag, første gang i 2020. Budgettet foreslås tillagt UngOdense. UngOdenses ledelse er ansvarlig for at løse eventkoordinatoropgaven.

Børn- og Ungeforvaltningens bevilling til ”Fjordens dag”, fremgår af tabel 5 herunder.

1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Budgetforlig 2020				
Fjordens Dag (Skole)	300	300	300	300

Tabel 5: Børn- og Ungeforvaltningens bevilling til ”Fjordens dag”

6. Odense står sammen mod banderne – fortsættelse af indsatserne

Forligspartierne har prioriteret 1,5 mio. kr. årligt fra 2020-2022 til fortsættelse af ’Et stærkt fokus på forebyggelse’ (i daglig tale kendt som projekt ”Stærke Fællesskaber for Alle”).

Formålet med indsatsen er fortsat at forebygge børns og unges deltagelse i problemskabende ungegrupperinger, og herunder stoppe fødekæden til kriminalitet og bander. Målgruppen er børn og unge i målgruppen for forebyggende, foregribende eller indgribende kriminalpræventive indsatser.

De afsatte midler foreslås anvendt til implementering af pilotprojektet i drift, i foreløbigt de tre år indsatsen er prioriteret. Indsatsen er justeret frem mod 1. kvartal 2019, med afsæt i læringspointer fra det pilotforløb, som er gennemført i 2018-2019. Den kommende evalueringsrapport fra LG Insight, der er udgivet den 22/11 2019, vil være retningsgivende.

Børn- og Ungeforvaltningens bevilling til ”Odense står sammen mod banderne”, fremgår af tabel 6 herunder.

1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Budgetforlig 2020				
Odense står sammen mod banderne – fortsættelse (Familie og Velfærd)	1.500	1.500	1.500	0

Tabel 6: Børn- og Ungeforvaltningens bevilling til ”Odense står sammen mod banderne”

Velfærdsprocenten "Styrkelse af folkeskolen"

I 2017 blev udskrivningsprocenten hævet med 0,5 procentpoint, og i 2018 med yderligere 0,3 procentpoint. Kommunens merindtægt – den såkaldte Velfærdsprocent - er gået til de yngste børn, skolebørn, udsatte børn og ældre og handicappede. Odense Kommune har søgt om en andel fra skatteforhøjelsespuljen i 2020 og kan nu øge udskrivningsprocenten med yderligere 0,1 procentpoint til budget 2020.

Med Budget 2020 er der truffet politisk beslutning om, at 75 pct. af nettoerindtægten fra skattestigningen, skal gå til at ruste folkeskolen og skabe god trivsel i hverdagen for elever og medarbejdere, herunder styrke arbejdet med børn, der har det svært. Skoleafdelingen vil i 2020 kunne øge serviceniveauet med 11,7 mio. kr., stigende til 21,3 mio. kr. i 2023 på folkeskolerne.

Børn- og Ungeforvaltningen har fået til opgave at udarbejde et forslag til udmøntningen af velfærdsprocenten, hvorefter forligspartierne mødes og drøfter udmøntningsforslaget. Børn- og Ungeudvalget vil den 10/12 2019 blive præsenteret for en beslutningssag vedr. velfærdsprocenten, hvorefter den tilgår økonomiudvalget.

1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Skatteprovenu 2020 (0,1%-point)				
Skole	11.735	14.265	16.944	21.256

Økonomi

Denne sag får betydning for Børn- og Ungeudvalgets ramme, idet udvalgsrammen bliver tilført midlerne i budget 2020 som udmøntes i overensstemmelse med budgetvedtagelsen.

Bilag

Bilag 1 Budgetforlig 2020

Punkt 4: Tilpasning af Børn- og Ungeudvalgets udvalgsmaal

00.01.00-A00-334-19

Resume

Byrådet har i 2019 arbejdet med at revidere Odensemålene, som formelt er besluttet med vedtagelsen af Budget 2020. Herefter skal Børn- og Ungeudvalget - som de øvrige politiske udvalg – revidere udvalgets udvalgsmaal med henblik på at sikre sammenhængen til de nye Odensemål.

Børn- og Ungeudvalget skal med afsæt i denne sag drøfte, hvorvidt de nye Odensemål giver anledning til ændringer i de bestående udvalgsmaal samt deres tilhørende indikatorer og ambitionsniveauer. Endvidere lægges der op til, at udvalget drøfter, om der ønskes et 4. udvalgsmaal i forlængelse af Odensemålet om ”Verdens bedste robotby”.

Herefter vil Børn- og Ungeforvaltningen, på baggrund af udvalgets drøftelser, udarbejde en beslutningssag med reviderede udvalgsmaal, indikatorer og ambitionsniveauer.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget:

1. Drøfter ønsker til ændringer af de eksisterende udvalgsmaal og indikatorer – set i lyset af nye Odensemål.
2. Drøfter ambitionsniveauer for de gældende indikatorer frem mod 2023.
3. Drøfter, hvorvidt der ønskes et 4. udvalgsmaal relateret til Odensemålet ”Verdens bedste robotby”.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlemmerne Marlene Ambo-Rasmussen og Mark Grossmann deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

I Odense Kommune arbejder vi med effektmål på både byrådsniveau og på udvalgsniveau. Byrådet vedtager Odensemål, som udgør de overordnede pejlemærker for byens og velfærdens udvikling. Fagudvalgene vedtager udvalgsmaal, som tager afsæt i Odensemålene, og som mere konkret sætter retning for den enkelte forvaltning.

Byrådet har i 2019 arbejdet med at revidere Odensemålene og disse besluttes formelt med vedtagelsen af Budget 2020. Herefter skal Børn- og Ungeudvalget - som de øvrige politiske udvalg – revidere udvalgets udvalgsmaal med henblik på at sikre sammenhængen til de nye Odensemål, Bystrategien og FN's Verdensmaal. Børn- og Ungeudvalgets fremtidige udvalgsmaal skal være godkendt af udvalget senest ved udgangen af december 2019.

Børn- og Ungeudvalget skal med afsæt i denne sag drøfte, hvorvidt de nye Odensemål giver anledning til ændringer i de bestående udvalgsmål med tilhørende indikatorer og ambitionsniveauer. I forbindelse med vedtagelsen af udvalgets reviderede udvalgsmål, forlænges ambitionsniveauerne for de udvalgte indikatorer frem til 2023. Udvalget præsenteres derfor for forvaltningens forventninger til indikatorernes udvikling, som afsæt for udvalgets drøftelse af pejlinger for de nye ambitionsniveauer. Endvidere lægges der op til, at udvalget drøfter, om der ønskes et 4. udvalgsmål i forlængelse af Odensemålet om ”Verdens bedste robotby”.

Baggrund

Odensemålene udgør pejlemærkerne for det politiske arbejde i Odense. De skaber - sammen med Bystrategien og FN's 17 verdensmål - rammen for forvaltningernes daglige arbejde med at skabe kvalitet og effekt for borgere og virksomheder.

De otte nuværende Odensemål blev besluttet med Budget 2014. De otte nuværende Odensemål er fremstillet i figuren nedenfor:

Byrådet har i 2019 arbejdet med at revidere Odensemålene for at disse fortsat udgør vigtige og relevante pejlemærker for det politiske arbejde i Odense. De 10 nye Odensemål besluttet formelt med vedtagelsen af Budget 2020 og er fremstillet i figuren nedenfor.

Nogle af de ti nye Odensemål er gengangere fra tidligere, mens andre mål er helt nye i denne sammenhæng. Af de helt nye Odensemål er dog også et par mål, som pt. er fagudvalgsmål, men som byrådet har ønsket at gøre til fælles

Odensemål fremadrettet.

Fortsætter/nyfortolkede Odensemål:

- Børn og unge bliver klar til fremtiden (tidl. "Børn lærer mere og er mere kompetente") – fremover med fokus på børns mentale trivsel og karakterer.
- Flere Odenseanere i job og på vej til job (tidl. "Flere kommer i uddannelse og job") – fremover fokus på ledighedsprocent og erhvervsfrekvens i stedet for andel af beskæftigede og studerende uden studiejob.
- Flere funktionsdygtige ældre og handicappede – fremadrettet fokus på 80+ år
- Et sundere Odense (tidl. "Flere borgere er sunde og trives") – fremadrettet fokus på tandsundhed og andel unge rygere i stedet for andel arbejdsduelige borgere.
- En storby med kreativitet og drivkraft (tidl. "Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser") – fokus på både vækst i private arbejdspladser (nuværende odensemålsindikator) samt vækst i antal turistovernatning (ny odensemålsindikator).

Nye Odensemål:

- Byudvikling med kvalitet
- En klima- og miljøvenlig storby
- Verdens bedste robotby
- En storby med blandede og velfungerende bydele
- Færre borgere er relativt fattige

Nuværende Odensemål som udgår:

- Borgernes indkomst skal stige
- Flere indbyggere i Odense
- Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber

Overvejelser om revidering af udvalgsrådene

Børn- og Ungeudvalgets nuværende tre udvalgsrådene blev formuleret i 2018. Det skete med afsæt i en grundig proces med bred inddragelse, gennem forvaltningsMED, af ledere og medarbejdere fra relevante fagafdelinger. Retningsgivende for arbejdet var blandt andet at fastlægge udvalgsrådene, som gik hånd i hånd med eksisterende og relevante målsætninger og strategier for Børn- og Ungeforvaltningen.

På baggrund af det grundige arbejde med udviklingen af de eksisterende udvalgsrådene og den relativt korte periode, som de har virket, er det væsentligt at have blik for kontinuitet i revideringsprocessen omkring både udvalgsrådene og indikatorer. Ved at fastholde udvalgsrådene og indikatorer i deres nuværende form og indhold, vil udvalget kunne følge udviklingen over tid. Samtidig vil øvrige beslutningsprocesser i forvaltningen påvirkes af en flerårig udvikling i indikatorerne. Der lægges derfor op til, at udvalgsrådene og de tilhørende indikatorer i videst mulige omfang videreføres i deres nuværende form og indhold.

De nuværende 3 udvalgsrådene

De nuværende udvalgsrådene "Børn og unge lever et liv med bedre fysisk og mental sundhed og trivsel", "Børn og unge bliver så dygtige, som de kan" samt "Flere unge får en uddannelse" med tilhørende indikatorer understøtter de hidtidige Odensemål "Flere borgere er sunde og trives", "Børn lærer mere og er mere kompetente", "Flere kommer i uddannelse og job".

I forbindelse med beslutningen af de nye Odensemål skal udvalgets udvalgsrådene revideres i forhold til, om de dækker intentionerne og ambitionerne i de nye Odensemål "Børn og unge bliver klar til fremtiden" samt "Et sundere Odense".

I nedenstående model ses sammenhængen mellem udvalgets nuværende udvalgsmaal, de nye Odensemål, Bystrategien, FN's Verdensmaal:

Udvalgsmaal	Indikatorer	Nye Odensemål	Bystrategi	Verdensmaal
Børn og unge lever et liv med bedre fysisk og mental sundhed og trivsel	Andel børn og unge, der er fysisk sunde	Et sundere Odense	Alle skal med i fællesskabet	Sundhed og trivsel
	Andel børn, der trives mentalt			Mindre ulighed
Børn og unge bliver så dygtige, som de kan	Andel børn, der har et alderssvarende sprog ved 3 år	Børn og unge bliver klar til fremtiden	Alle skal med i fællesskabet	Afskaf fattigdom
	Andel børn, der har et alderssvarende sprog i 0. klasse			Kvalitetsuddannelse
	Karaktergennemsnit i de bunde prøvfag ved afgangsprøven i 9. klasse			Anstændige jobs og økonomisk vækst
	Andel elever, der får minimum 2 i dansk og matematik ved afgangsprøven i 9. klasse			
	Nyt forslag: Andel af karakterer ved grundskolens afgangsprøve, der er hhv. høje og lave			
Flere unge får en uddannelse	Andel unge, der vurderes	Børn og unge bliver	Alle skal med i fællesskabet	Afskaf fattigdom

(Effektmålet deles med BSU)	uddannelsesparate efter grundskolen	klar til fremtiden	Kvalitetsuddannelse
	Andel unge, der vælger en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen		Anstændige jobs og økonomisk vækst

Som det ses i modellen, understøtter de tre nuværende udvalgsmaal Odensemålene ”Børn og unge bliver klar til fremtiden” og ”Et sundere Odense”.

Det er forvaltningens vurdering, at de nuværende udvalgsmaal med tilhørende indikatorer understøtter de to nye Odensemål.

I forbindelse med revideringen af Odensemålene, blev der truffet beslutning om at erstatte indikatoren ”Andel af karakterer ved grundskolens afgangsprøve, der er hhv. høje og lave” med indikatoren ”Karaktergennemsnit i de bundne prøvfag ved afgangsprøven i 9. klasse” for Odensemålet ”Børn og unge bliver klar til fremtiden”. En mulighed for udvalget er på den baggrund at tilføje indikatoren for hhv. høje og lave karakterer til det eksisterende udvalgsmaal ”Børn og unge bliver så dygtige, som de kan”. Fokusset i denne indikator er dels repræsenteret i målsætningerne for folkeskolereformen, og vil dels sikre nuancer i drøftelsen af karakterer ved kommende effektopfølgninger.

Verdens bedste robotby – et nyt udvalgsmaal?

For at gribe Odensemålet ”Verdens bedste robotby” og for at koble Odense Kommunes nye strategi ”Verdens bedste robotby - strategi for dannelse og uddannelse” på effektarbejdet i en børn- og ungesammenhæng, foreslås det udvalget at drøfte behovet for et 4. udvalgsmaal, som adresserer dette tema.

Robotter er en drivkraft for innovation og vækst, og en stærk robotklynge i Odense vil derfor bidrage til øget omsætning og jobskabelse i lokale virksomheder på tværs af brancher. Odense har allerede en førerposition som robotby inden for cobots. En ambitiøs målsætning for Odense er derfor at blive verdens bedste robotby, hvor Odense måler sig mod globale hotspots som f.eks. Boston og Tokyo.

En væsentlig drivkraft for vækst i robotklyngen er adgangen til kvalificeret arbejdskraft. Byrådet vil gerne sikre en stærk lokal fødekæde af dygtige medarbejdere til robotklyngen gennem et vedvarende fokus på børnene i robotbyen.

Ambitionerne er oversat i den netop vedtagne strategi ”Verdens bedste robotby – strategi for dannelse og uddannelse i børnehøjde”, som sætter den overordnede retning for Odense Kommunes bevægelse på området inden for de kommende 10 år.

Et nyt udvalgsmaal for Børn- og Ungeudvalget vil således kunne afspejle, hvordan Byrådets ambitioner for robotbyen kommer til udtryk i et børne- og ungeliv. Det gælder sig både ift. ambitionen om at styrke fødekæden, så børnene får interesse for og opbygger kompetencer inden for det teknologiske felt, men kan samtidig rumme selvstændige elementer omkring børnenes dannelse og kritiske forholdene sig til teknologien.

Da der er tale om nye indikatorer og datakilder, vil udviklingen af det nye udvalgsmaal kræve et udviklingsforløb, som udvalget vil få lejlighed til at bidrage ind i.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Beskrivelse af nye Odensemål

Punkt 5: Åbningstider i dagtilbud

28.00.00-A00-30-19

Resume

Budgetbidraget for 2020 blev vedtaget på Børn- og Ungeudvalgsmøde den 25/6 2019. Budgetbidraget indeholdt et forslag om at reducere den ugentlige åbningstid i de kommunale og selvejende børnehuse med 45 minutter svarende til en besparelse på 1,5 mio. kr. Forvaltningen blev i den forbindelse bedt om at udarbejde et forslag til, hvordan der kan indføres såkaldte "intelligente åbningstider". I sagen gennemgås først, hvorfor det ikke er muligt at optimere personaleressourcerne ved at sende personalet hjem. Dernæst uddybes det, hvorledes de nuværende åbningstiderne allerede har en indbygget, "intelligent" variation. Endeligt præsenteres tre forskellige modeller for, hvorledes "intelligente åbningstider" kan realiseres i praksis. Alle tre modeller opfylder kravet om at tilvejebringe en besparelse på 1,5 mio. kr.

Indstilling

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter de forskellige modeller for "intelligente åbningstider".

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget ændrer sagen til en beslutningssag (B-sag) og godkender model 2, jf. beskrivelsen i sagsfremstillingen.

Udvalgsmedlemmerne Marlene Ambo-Rasmussen og Mark Grossmann deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Baggrund

På Børn- og Ungeudvalgsmødet den 25/6 2019 vedtog udvalget sit budgetbidrag til budget 2020. Budgetbidraget indeholdte et forslag, der gik på at reducere den ugentlige åbningstid i de kommunale og selvejende børnehuse med 45 minutter. Det vil gøre det muligt skabe en besparelse på 1,5 mio. kr. I forbindelse med udvalgets drøftelse blev forvaltningen bedt udarbejde forslag til, hvordan der indføres såkaldte "intelligente åbningstider" som alternativ til blot at reducere den daglige åbningstid med i gennemsnit ni minutter. Mere specifikt blev der spurgt ind til, om det er muligt at bruge personaleressourcerne bedre, hvis der opstår situationer, hvor eksempelvis alle børnene er afhentet inden lukketid.

Nedenfor vil det blive forklaret, hvorfor det ikke er muligt at optimere personaleressourcerne ved at sende personalet hjem. Det vil desuden blive uddybet, hvorledes de nuværende åbningstiderne i forvejen har en indbygget, "intelligent" variation. Endeligt præsenteres tre forskellige modeller for, hvorledes "intelligente åbningstider" kan realiseres i praksis. Alle tre modeller lever op til kravet om at kunne generere et provenu på mindst 1,5 mio. kr.

Optimering af brug af personaleressourcer

Børnehuse oplever fra tid til anden, at alle børn er afhentet inden lukketid, hvorfor 1-2 medarbejdere er

alene tilbage i huset. Børn- og Ungeudvalget har derfor spurgt forvaltningen, hvorvidt det er muligt at optimere brugen af personaleressourcer ved at sende medarbejdere hjem, når disse situationer opstår. På den måde realiseres besparelsen uden at reducere i den formelle åbningstid.

Forvaltningen har undersøgt forespørgslen, og forslaget er af overenskomstmæssige årsager ikke muligt. Det følger af arbejdstidsreglerne, indeholdt i overenskomsten, at medarbejdere ikke kan sendes hjem uden varsel.

Det skal i øvrigt bemærkes, at personalet typisk bruger den ”børnefri tid” på at løse opgaver, som hverdagen ofte ikke levner tid til - fx skriftligt arbejde, rydde op og sortere i skabe, depoter o.l., planlægning og klargøring af fremtidige aktiviteter etc.

I det følgende beskrives den nuværende model for åbningstider. Modellen er kendetegnet ved, at der er variationer i børnehusenes åbningstid i de enkelte lokalområder.

Den nuværende model

Odense Kommune har 126 børnehuse, der pr. 1/1 2020 er fordelt på 17 geografisk funderede institutioner, således at hver institution består af 5-9 børnehuse. Alle børnehuse har et forældreråd, der agerer sparringspartner for den daglige pædagogiske leder. Forældrerådet har dog begrænset formel kompetence. I tilgift til forældrerådene har hver institution en forældrebestyrelse, der består af repræsentanter fra institutionens 5-9 forældreråd. Forældrebestyrelsen har en række formelle kompetencer bl.a. i relation til børnehusenes åbningstider.

Det er politisk besluttet at kommunens børnehuse aktuelt har en ugentlig åbningstid på 51 timer, der placeres inden for tidsrummet 6.00 – 17.00. Som det fremgår af Styrelsesvedtægt for forældrebestyrelser i kommunale dagtilbud i Odense Kommune, så har den enkelte institutions forældrebestyrelse kompetence til at fastsætte principper for de enkelte dagtilbuds åbningstid inden for den Børn- og Ungeudvalget besluttede åbningstid. I praksis fungerer det typisk således, at institutionslederen præsenterer institutionsbestyrelsen for et oplæg, som drøftes og efter en eventuel justering vedtages på et institutionsbestyrelsesmøde.

Den enkelte institution sikrer, at børnehusenes åbningstider er placeret i tidsrummet mellem kl. 6-17, således at nogle åbner og lukker ”tidligt”, mens andre åbner og lukker tilsvarende ”sent”. Dette hensyn tages, så forældre med et pasningsbehov i den ene af de to ydretider så vidt muligt har mulighed for at blive tilbudt en plads i et børnehus i deres lokalområde, hvis åbningstid matcher deres behov. For at man kan danne sig et indtryk af dette, er åbningstiderne for børnehusene i institution Rising gengivet i tabellen nedenfor:

Institution Rising	Mandag - torsdag	Fredag
Bakkegården	6.15-16.30	6.15-16.15

Kernehuset	6.30-16.45	6.30-16.30
Nova	6.30-16.45	6.30-16.30
Østre	6.30-17.00	6.30-16.00
Storkereden	6.30-16.45	6.30-16.30
Svanegården	6.30-16.45	6.30-16.30
Unsgård	6.45-17.00	6.45-16.45

Som det også fremgår af tabellen ovenfor, er det udbredt at lukke børnehuse tidligere om fredagen, da pasningsbehovet typisk er mindre på dette tidspunkt. Eksemplet fra Rising illustrerer desuden, at hovedparten af børnehuse åbner enten kl. 6.15 eller kl. 6.30. P.t. er der ingen børnehuse i Odense, der åbner kl. 6.00. En tidlig åbningstid kl. 6.00 vil betyde, at børnehuset ligeledes vil få en tidlig lukketid svarende til kl. 16.15 mandag til torsdag og kl. 16.00 fredag. Det er lokalt vurderet, at forældrene ikke efterspørger disse åbningstider.

Erfaringer med at ændre åbningstid

Børnehuse i Odense Kommune har gennem årene haft åbningstider, der har svinget fra 48 til 52 timer ugentligt. Det er erfaringen, at nogle familier finder en ugentlig åbningstid på 48 timer for snævert ift. at få hverdagen til at hænge sammen. Samtidig er det også erfaringen, at langt de fleste familier efter en indkøringsperiode kan få en ugentlig åbningstid på 50 timer til at fungere. Der er dog ikke foretaget en konkret afdækning.

Erfaring med udvidede åbningstider

Odense Kommune har tidligere tilbudt forældre, at de kunne tilkøbe udvidet åbningstid morgen og/eller aften, således at det var muligt at aflevere børn allerede kl. 5.30 og afhente dem kl. 20.00. Ordningen blev imidlertid lukket grundet manglende efterspørgsel.

Opsamling

De enkelte børnehuses åbningstider fastsættes således lokalt i et samarbejde mellem institutionslederen og institutionsbestyrelsens forældrerepræsentanter, så åbningstiderne så vidt muligt tager hensyn til dels at dække kommunens samlede åbningstid og dels tager højde for forskelle i lokale behov.

I det følgende vil der blive beskrevet en række forskellige modeller for, hvorledes ”intelligente åbningstider” kan tage sig ud i praksis samtidig med, at den aktuelle åbningstid på 51 timer reduceres til 50 timer og 15 minutter.

”Intelligente modeller”

Model 1

Som anført ovenfor indeholder den aktuelle model for tilrettelæggelse af åbningstider allerede variationer i børnehusenes åbningstider. Denne model understøttes af, at forældrene via institutionsbestyrelsen har kompetence til at fastsætte principper for de enkelte dagtilbuds åbningstid.

Den nuværende model kan således fastholdes - blot med den ændring, at de enkelte børnehuse nu skal have en ugentlig åbningstid på 50 timer og 15 minutter i stedet for 51 timer. Det vil fortsat være institutionslederen og institutionsbestyrelsen, der i samarbejde beslutter, hvornår de enkelte børnehuse åbner og lukker indenfor den politisk vedtagne åbningstid.

Model 2

Model 2 er en anelse mere kompleks end model 1, men giver i vist omfang mulighed for at omprioritere åbningstid efter behov.

Det foreslås med model 2, at institutionslederen og institutionsbestyrelsen fortsat fastlægger de enkelte børnehuses åbningstider. Dog skal husene som udgangspunkt kun have en ugentlig åbningstid på 50 timer. Til sammenligning har børnehuse en ugentlig åbningstid på 50 timer og 15 minutter i model 1. Dette betyder, at der er 15 minutter til overs hver uge pr. hus i institutionen. Disse 15 minutter kan puljes og gives til det hus/de huse, hvor en øget åbningstid af forskellige årsager kan gøre mest gavn. De kan også anvendes som timerest til fx forkortelse af perioder med feriepasning el.lign. Det "intelligente" består i, at der kan "jongleres" rundt med 15 minutter pr. hus inden for hvert institutionsområde.

Eksempel

En institution har otte børnehuse. De otte børnehuse har som udgangspunkt en ugentlig åbningstid på 50 timer. Hertil kommer at institutionen råder over yderligere 15 minutter pr. børnehus pr. uge svarende til to timer. Disse to timer kan fx tildeles ét børnehus, der af forskellige omstændigheder kan gøre godt brug af den ekstra åbningstid, således at dette børnehus' åbningstid reelt vil være 52 timer. De to timer kan også fordeles på flere børnehuse – fx to huse, der får en ekstra ugentlig time hver.

Model 3

Det er forvaltningens opfattelse, at en stor del af forældrenes pasningsbehov ligger inden for tidsrummet 7.30 – 16.30, hvilket giver en samlet, ugentlig åbningstid på 45 timer. Det er dog et udsagn, der ville skulle undersøges nærmere, hvis det findes relevant at arbejde videre med den model, der præsenteres i det nedenstående.

Med udgangspunkt i ovenstående antagelse kunne man lave en model, hvor en andel af kommunens børnehuse fastholder den aktuelle ugentlige åbningstid på 51 timer, mens de resterende børnehuse får reduceret deres ugentlige åbningstid. For at fastslå niveauet på den reducerede åbningstid kunne man tage udgangspunkt i Dagplejens åbningstid på 48 timer. En ugentlig åbningstid på 48 timer har den fordel, at tallet placerer sig midt imellem de 45 timer, der redegøres for ovenfor og den aktuelle åbningstid på 51 timer. Hertil kommer, at den netop matcher Dagplejens åbningstid.

Hvis man således opererer med en gruppe børnehuse, der har en ugentlig åbningstid på 48 timer og en anden gruppe, der har en åbningstid på 51 timer, er næste trin at fastslå, hvor store de to grupper skal være. Dvs. hvor mange børnehuse der skal have en ugentlig åbningstid på hhv. 48 eller 51 timer. For at nå det ønskede provenu på 1,5 mio. kr. vil det kræve at 25% af børnehuse får en ugentlig åbningstid på 48 timer, mens 75% kan fortsætte med en ugentlig åbningstid på 51 timer.

Modellen kan justeres på flere måder. Fx kunne der været et ønske om at den korteste, ugentlige åbningstid ikke skal være 48 timer, men 49 timer. For at opnå en besparelse på 1,5 mio. kr., vil det kræve at knap 40% af husene får en åbningstid på 49 timer, mens lidt over 60% kan fortsætte med en ugentlig åbningstid på 51 timer. Et ønske om at den laveste, ugentlige åbningstid bliver på 50 timer vil kræve at 75% af børnehuse får denne reducerede åbningstid etc.

I det følgende beskrives modellen ud fra en ugentlig åbningstid på hhv. 48 og 51 timer.

Forældre vil som udgangspunkt blive tilbudt en plads i et børnehus med en ugentlig åbningstid på 48 timer. Hvis forældrene kan dokumentere et behov for længere åbningstid end dette, kan de, efter en revision af pladsanvisningskriterierne, få forrang til børnehuse med en ugentlig åbningstid på 51 timer. Det skal sikres, at husene med en ugentlig åbningstid på 51 timer er spredt ud i hele byen. Derved har alle forældre en rimelig mulighed for at komme i betragtning til et sådant tilbud i deres nærområde.

Udfordringer ved model 3

Der er imidlertid flere forhold, det er nødvendigt at forholde sig til, såfremt der skal arbejdes videre med model 3.

For det første skal det besluttes om forældrene skal betale det samme for de to typer pasningstilbud. Der er flere muligheder. Fx kunne man forestille sig, at da de fleste forældres pasningsbehov ville blive dækket inden for den reducerede åbningstid, så ville den aktuelle takst i fremtiden gælde for 48-timers tilbuddet – evt. reduceret en anelse. Til gengæld skulle 51-timers tilbuddet koste mere.

Hvis der opkræves samme takst for begge tilbud, kunne forældre finde det uretfærdigt at betale samme beløb for forskellige ydelser. Omvendt kunne forældre, der anvises til et 51-timers tilbud mhp. at indfri pasningsgarantien og altså ikke fordi, de har et konkret behov for udvidet åbningstid, finde det uretfærdigt at skulle betale den høje takst, når deres pasningsbehov ikke er til det. Det skal dog bemærkes, at taksten for en dagplejeplads er lidt lavere end taksten for en vuggestueplads. Dette skyldes dog ikke udelukkende den kortere åbningstid, men primært at de gennemsnitlige driftsudgifter til en dagplejeplads er lavere end til en vuggestueplads.

Uanset hvordan taksterne fastlægges til de to tilbud, er det dog vigtigt at sikre, at de ikke udhuler den samlede dagtilbudskonometri. Det er i den forbindelse vigtigt at være opmærksom på, at såfremt taksten nedsættes, så betyder det direkte, at dagtilbudsområdet vil miste en indtægt, idet taksten jo er udtryk for forældrebetalingen. En reduktion i forældrebetalingen vil påvirke serviceniveauet i børnehuse.

En anden opmærksomhed er det dokumentationskrav, som forældrene vil blive mødt af, vil medføre ekstra arbejdsgange for medarbejderne i Pladsanvisningen. Denne har i forvejen fået betydeligt flere opgaver i forbindelse med implementering af ny lovgivning, der træder i kraft i perioden 2018-2020, uden at enheden er blevet tilføjet flere ressourcer. Såfremt der indføres en model, der på samme tid reducerer kommunens udgifter og øger Pladsanvisningens opgavemængde, anbefaler forvaltningen, at en del af provenuet anvendes til at øge Pladsanvisningens ressourcer.

I forlængelse af ovenstående er det vigtigt at notere, at en model med forskellige åbningstider vil være administrativt tung at håndtere - især hvis der indføres to forskellige takster. Der skal derfor overvejes, om det administrative merarbejde står mål med den økonomiske gevinst.

Økonomi

Alle skitserede modeller vil kunne generere et provenu på 1,5 mio. kr. Det vil desuden være muligt at justere de enkelte modeller, så proventet kan justeres op og ned afhængigt af behov.

Punkt 6: Skolestruktur i Vollsmose - fastfrysning af budget i en 3-årig periode efter skolesammenlægning

17.00.00-A00-14-19

Resume

Baggrund

Den 29/10 2019 besluttede Børn- og Ungeudvalget at sende forslaget om sammenlægningen af Abildgårdskolen og H.C. Andersen Skolen fra skoleåret 2021/22 i høring med henblik på endelig vedtagelse i byrådet den 19/2 2020.

I forbindelse med udvalgets behandling af forslaget tilkendegav udvalget et ønske om at drøfte budgetniveauet i forhold til den nye skolestruktur i Vollsmose. Det er således forventningen, at der via sammenlægningsprocessen og den deraf følgende klasseoptimering kan frigives et provenu til finansiering af eksempelvis nogle af initiativerne, der er beskrevet i den sidste Vollsmoseplan.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter sagen med henblik på endelig vedtagelse i Børn- og Ungeudvalget den 10/12 2019.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlemmerne Marlene Ambo-Rasmussen og Mark Grossmann deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den 29/10 2019 besluttede Børn- og Ungeudvalget at sende forslaget om sammenlægningen af Abildgårdskolen og H.C. Andersen Skolen fra skoleåret 2021/22 i høring med henblik på endelig vedtagelse i byrådet den 19/2 2020.

I forbindelse med udvalgets behandling af forslaget tilkendegav udvalget et ønske om at drøfte budgetniveauet i forhold til den nye skolestruktur i Vollsmose. Det er således forventningen, at der via sammenlægningsprocessen og den deraf følgende klasseoptimering kan frigives et provenu til finansiering af initiativer som eksempelvis socialpædagogisk leder, flere pædagoger, dobbelt-lærerordning i dansk og matematik samt sprog i alle fag. Initiativerne er beskrevet i det idékatalog, som Børn- og Ungeudvalget er blevet præsenteret for i forbindelse med behandling af ”Den Sidste Vollsmoseplan”.

Skolesammenlægningen set i sammenhæng med de nævnte initiativer skal være med til at sikre en faglig, pædagogisk og økonomisk bæredygtighed skole i den kommende transformationsfase i bydelen. Ambitionen skal være at skolen, og livet omkring skolen, over tid bidrager til at understøtte transformation, hvor bydelen skal blive som alle andre bydele.

Fakta om skolerne i Vollsmose

Nedenfor opsummeres de vigtigste fakta om skolerne i Vollsmose (bemærk, at beløbene indeholder budget til teknisk service og indvendig vedligeholdelse, som er besluttet overført til By- og Kulturforvaltningen ifm. budget 2020). Tallene er baseret på budgettildelingen til skoleåret 2019/20.

Abildgårdskolen

Antal elever: 430

Antal klasser: 23

Samlet budget: 35,0 mio. kr. (heraf 33,8 mio. kr. til undervisning, SFO, ledelse & administration og teknisk service, samt 1,2 mio. kr. til indvendig vedligeholdelse og diverse drift)

H.C. Andersen Skolen

Antal elever: 293

Antal klasser: 19

Samlet budget: 25,2 mio.kr. (heraf 24,5 mio. kr. til undervisning, SFO, ledelse & administration og teknisk service, samt 0,7 mio. kr. til indvendig vedligeholdelse og diverse drift)

I alt udmøntes der ca. 60,2 mio. kr. til de to Vollsmoseskoler, der tilsammen i skoleåret 2019/20 har 723 elever i 42 klasser.

Tabellen nedenfor skitserer det forventede elevtal på Vollsmoseskolerne i skoleåret 2021/22.

Forventede elevtal skoleåret 2021/22	Abildgårdskolen	H.C. Andersen Skolen	I alt	Antal klasser*
0. årgang	65	31	96	4
1. årgang	57	20	77	4
2. årgang	54	27	81	4
3. årgang	42	28	70	3
4. årgang	27	38	65	3
5. årgang	47	25	72	3
6. årgang	48	37	85	4
7. årgang	52	30	82	4
8. årgang	59	32	91	4
9. årgang	38	27	65	3
I alt	489	295	784	36

*For skolerne i Vollsmose bliver budgettet fastsat ud fra en klassetildeling på 24 elever

Provenu som følge af sammenlægningsproces og klasseoptimering

Som det fremgår af tabellen ovenfor, vil der i skoleåret 2021/22 blive dannet 36 klasser efter sammenlægningen af Abildgårdskolen og H.C. Andersen Skolen. De skitserede elevtal skal tages med det forbehold, at de kan ændre sig frem mod august 2021.

Sammenlignet med budgettildelingen i skoleåret 2019/20 vil der alene på klassedannelsen frigøres et provenu i størrelsesordenen 6 klassebeløb svarende til knap 5 mio. kr. Hvis man ikke træffer en aktiv politisk beslutning, vil dette provenu som følge af den politiske vedtagne budgetmodel, tilfalde den samlede skoleramme og bl.a. blive anvendt til de steder i kommunen hvor der er en stigning i antallet af klasser. Grundet sammenlægning af de to skoler og nedgang i antal klasser som følge af en optimeret klassedannelse, vil det budget, der skal tildeles skolen i Vollsmose altså være ca. 5 mio. kr. mindre end det nuværende budget.

Forslag til fastfrysning af nuværende budget

I foråret 2020 vil Abildgårdskolen og H.C. Andersen Skolen - i lighed med de øvrige skoler - få udmeldt budgettet for det kommende skoleår. Under forudsætning af, at Byrådet beslutter at sammenlægge de to skoler, vil dette være sidste gang, der udmeldes budget særskilt til de to skoler. Skoleåret 2020/21 vil være et overgangså, hvor der stadigvæk er to skoler, dog ligger det i forslaget at 0. klasserne samles på Abildgårdskolen. Budgettet vil i 2020/21 således fortsat blive tildelt på baggrund af klassedannelsen på to skoler.

Det foreslås, at budgettildelingen til den nye skole i Vollsmose fastfryses på baggrund af elevtallene i skoleåret 2020/21. Fastfrysningen foreslås at være gældende i en 3-årig periode for skoleårene 2021/22, 2022/23 og 2023/24.

Fastfrysningen af budgettet understøtter initiativerne i den sidste Vollsmoseplan

Den skitserede fastfrysning af budgetbeløbene vil kunne understøtte flere af de initiativer, som der er blevet beskrevet i den sidste Vollsmoseplan (for en fuldstændig oversigt over initiativerne samt en mere udførlig beskrivelse heraf henvises der til bilag 1). Det kunne f.eks. være til:

- Socialpædagogisk leder og kvalificering af de socialpædagogiske indsatser (2.000.000 kr.*)
- Fagligt løft i dansk og matematik - Dobbelt-lærerordning (4.000.000 kr.)
- En pædagog tilknyttet alle årgange (2.500.000 kr.)
- Målrettet eksamensforberedelse (600.000 kr.)
- Hyppige læringssamtaler mellem skole og hjem (700.000 kr.)

* De skitserede beløb er baseret på én sammenlagt skole i Vollsmose og afviger derfor fra de beløb, der er beskrevet i 'Den samlede plan for børn og unge i Vollsmose'.

Det foreslås endvidere, at der i sidste halvdel af 2023 sker en evaluering af indsatsen, og at der på baggrund heraf lægges op til en politisk beslutning om en normalisering af budgetniveauet og budgettildelingen hen over nogle år fra 2024/25.

Den fremadrettede klassedelingsfaktor i Vollsmose

Fra 2024/25 foreslås det endvidere, at klassedelings-faktoren ændres fra 24 til 28 i lighed med resten af byen. For skolerne i Vollsmose har det gennem en årrække været praksis at fastsætte klassetildelingen på baggrund af en klassekvotient på 24 elever. Årsagen har været begrundet i den højere "gennemstrømning" af elever på de to Vollsmoseskoler. Det har betydet, at en årgang har kunne opleve at blive sammenlagt og delt 2-4 gange gennem et skoleforløb, hvilket har forstærket gennemstrømningen (flere forsvinder fra klasse og nye kommer til). Dette har haft en negativ indvirkning på elevernes udbytte af skoleforløbet (lavere karakter i afgangsprøver, negativ klassetrivsel mv.). I takt med bydelens transformation forventes elevgrundlaget i højere grad at afspejle elevsammensætningen på byplan, hvorfor klassetildelingen også skal tilpasses herefter.

Hvordan ser fastfrysningen af budgettet ud i praksis?

En fastfrysning af budgetniveauet for skoleåret 2020/21 vil som nævnt betyde en umiddelbar forøgelse af skolens budget med omtrent 5 mio. kr. som følge af en optimeret klassedannelse. Dette vil forventeligt stige i de efterfølgende år, hvis elevprognoserne holder, og der kommer færre elever og deraf følgende færre klasser.

Det skal bemærkes, at beløbet er baseret på indeværende skoleår og vil kunne ændres på baggrund af klassedannelsen i 2020/21. En beslutning om fastfrysning af budgettildelingen vil derfor være en principbeslutning og ikke en beslutning om et eksakt beløb. Det forventes dog, at det vil komme til at dreje sig om et beløb i nogenlunde samme størrelsesorden, evt. lidt lavere. Hvis elevprognoserne holder, og der kommer færre elever og deraf følgende færre klasser, vil det ekstraordinære budget stige i de efterfølgende år.

Med forbehold for hvor mange børn der i fremtiden vælger skolegang i Vollsmose og hvor mange klasser der dannes, kan mekanismen illustreres således:

	Skoleår			
	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Optimering af klassedannelse (råderum)		ca. 5 mio. kr.	x antal mio. kr.	x antal mio. kr.
Budgetudmelding pba. klassetildeling				

Samlet budget for ny skole (størrelsesordenen 60 mio.kr.*)

* Beløbet pt. er beregnet på baggrund af 2019/20, men vil blive genberegnet på baggrund af 2020/21 ifm. kommende budgetudmelding

Beslutningens betydning for den samlede skoleramme

Isoleret set vil en fastfrysning af budgettet have en positiv indvirkning på mulighed for at drive skole i Vollsmose. Dette vil dog have konsekvenser for den samlede skoleramme. Når budgettet fastfryses i Vollsmose, betyder det samtidig, at der på det samlede skoleområdes budget ikke frigøres midler til at imødekomme eksempelvis stigning i klasedannelsen andre steder i byen, ligesom der ikke vil være fleksibilitet i økonomien i forbindelse med, at flere forældre måske vælger fri- og privatskoler til deres børn, hvorved kommunens bidrag til staten øges.

Endelig skal det fremhæves, at der kan ske generelle ændringer i kommunens samlede budget i forbindelse med den årlige budgetlægning. Det foreslås, at Vollsmose ikke pr. automatik fritages for konsekvenser i forbindelse hermed, da det kan komme til at betyde en ekstraordinær belastning af det øvrige skoleområde.

Økonomi

De økonomiske perspektiver og konsekvenser fremgår af sagsfremstillingen.

Bilag

Bilag 1 - Initiativerne på skoleområdet (skolestruktur i Vollsmose)

Punkt 7: Budgetopfølgning - Familie- og Velfærdsafdelingen

00.30.14-S00-13-19

Resume

På udvalgsrådet den 24/9 2019 bestilte Børn- og Ungeudvalget månedlige budgetopfølgninger for Familie- og Velfærdsafdelingens område. Udvalget præsenteres i denne sag for en budgetopfølgning på området og supplerende aktivitetsopfølgning i form af aktivitetstal for anbringelser og forebyggende foranstaltninger.

I denne opfølgning forventer afdelingen et merforbrug på samlet set 18,8 mio. kr. i 2019

Særlig opmærksomhedspunkter

Siden udvalgsrådet den 29/10 2019 er resultatet forbedret med 51,9 mio. kr. Udover bevillingen på 50 mio. kr. fra budgetforliget, som forbedre regnskabsresultatet er merforbruget nedbraget med 1,9 mio. kr.. Det skyldes at Center for indsatser til Børn og Unge (CIBU), har forbedret regnskabsresultatet med 2,0 mio. kr. Modsat er det forventet merforbrug til Anbragte Børns skolegang steget med 0,1 mio. kr.

Budgetopfølgning

Som en del af Budgetforlig 2020 blev der prioriteret 50 mio. kr. til merforbruget på det specialiserede område under Børn- og Ungeudvalget. Dette er indarbejdet i tabel 1 nedenfor. I 2019 forventer Familie- og Velfærdsafdelingen således et merforbrug på tværs af alle styringsområder på samlet set 18,8 mio. kr.

Fordelingen af merforbruget på de enkelte enheder i afdelingen fremgår af tabel 1.

Tabel 1 – Budgetopfølgning – Forventet resultat

(1.000 kr.)	Budget	Forventet forbrug	Afvigelse
Ledelsesekretariatet	1.057	1.057	-
Fælles udgifter	804	804	-
Specialpædagogisk Rådgivning	44.289	49.835	- 5.546
Børneterapien	10.662	10.512	150
Børn- og Ungerådgivningen	432.251	493.502	- 61.251
Indsatser Børn og Unge	1.716	4.416	- 2.700
SSP	13.637	13.137	500
I alt	504.416	573.262	- 68.847
Budgetforlig 2020	50.000		50.000
I alt	554.416		- 18.847

Udover det forhøjede budget er merforbruget nedbragt med 1,9 mio. kr. Det er især Center for indsatser til Børn og Unge (CIBU), der bidrager med 2,0 mio. kr. I modsat retning er forventningen til Anbragte Børns skolegang forhøjet med 0,1 mio. kr.

Manglende overdragelse af sager til BSF

Der er fortsat dialog mellem Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelse- og Socialforvaltningen omkring uafklarede sager med unge med lav IQ. Siden begyndelsen af 2018 har Ungerådgivningen (UR) ændret praksis og er begyndt at afvise sager fra Børne- og Ungerådgivningen grundet IQ på under 70 hos den unge. Ved fastsættelsen af budgetoverdragelsen fra BUR-S til UR, blev IQ parameteren ikke anvendt. Derimod blev tidspunktet for den unges afslutning af grundskolen anvendt i beregningen, som anvist i Byrådsbeslutningen af den 12/6 2013. Ungerådgivningen afviser ligeledes sager med efterværn.

Hvis sagerne kan overdrages i 2019, vil det medføre en udgiftsreduktion i Børne- og Ungerådgivningen på ca. 8,2 mio. kr. Hvis der sker en efterregulering for 2018, vil det betyde en yderligere udgiftsreduktion i Børne- og Ungerådgivningen på ca. 5,4 mio. kr.

Ungerådgivningens afvisning af sager fordeler sig på de i tabel 2 viste årsager.

Tabel 2 – Årsager til afvisninger

(1.000 kr.)	2018	2019
Afvist pga efterværn	-	1.889
Afvist pga IQ	5.390	5.895
Øvrig	-	422
I alt	5.390	8.206

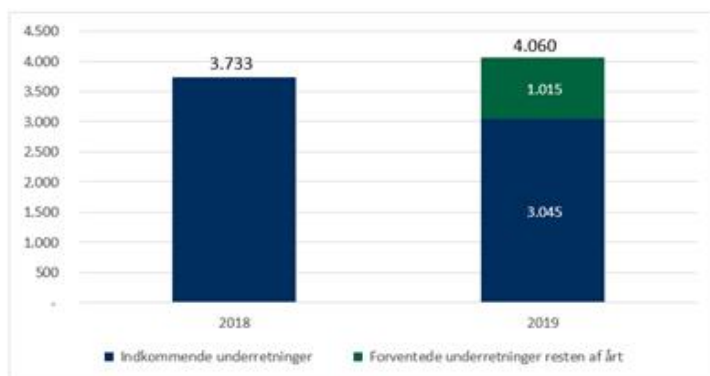
Aktivitetsopfølgning

I dette afsnit ses der på aktiviteten i Børne- og Ungerådgivningen målt på underretninger, børnefaglige undersøgelser, anbringelser og forebyggende foranstaltninger.

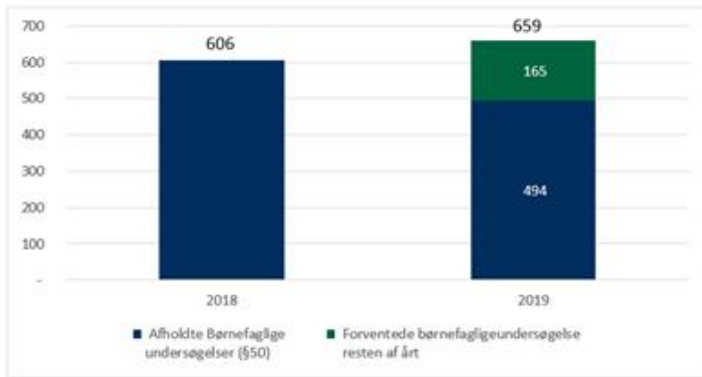
Underretninger og Børnefaglige undersøgelser

I figur 1 ses antallet af indkomne underretninger for 2018 og 2019. I 2019 forventes antallet af underretninger at overstige antallet i 2018 med 9 %.

Figur 1 – Antal underretninger

Figur 2 – Børnefaglige undersøgelser

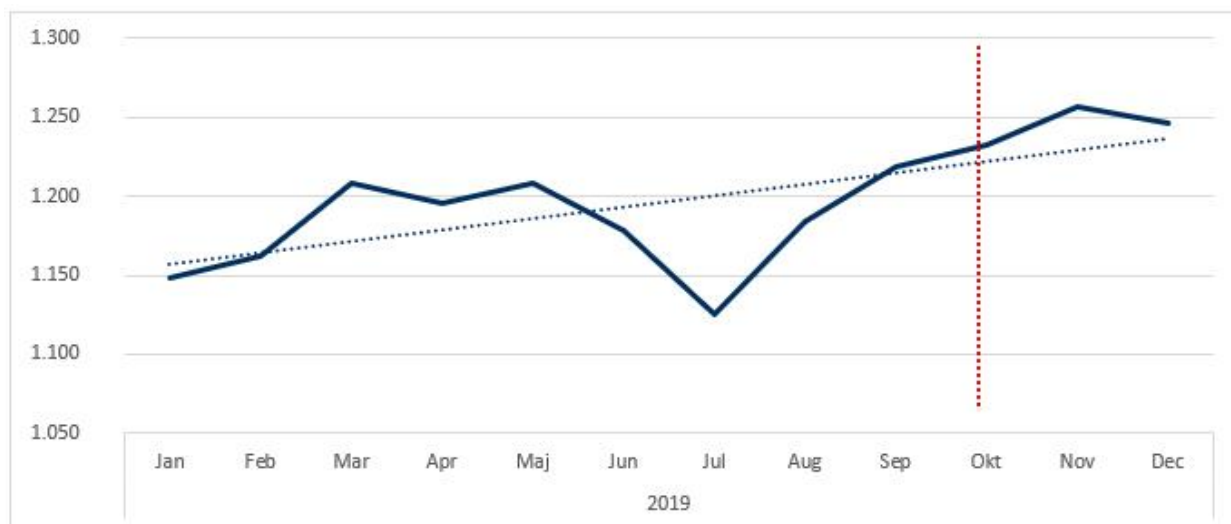

I figur 2 ses antallet af afholdte børnefaglige undersøgelser for 2018 og 2019. I 2019 forventes antallet af undersøgelser at overstige antallet i 2018 med 9 %.

Forebyggende foranstaltninger

I figur 3 ses antallet af børn i forebyggende foranstaltninger. I juli måned ses et fald, hvorefter niveauet er steget, og det er nu højere end i begyndelsen af 2019. Dykket i juli er sæsonbetonet og viste sig ligeledes i 2018.

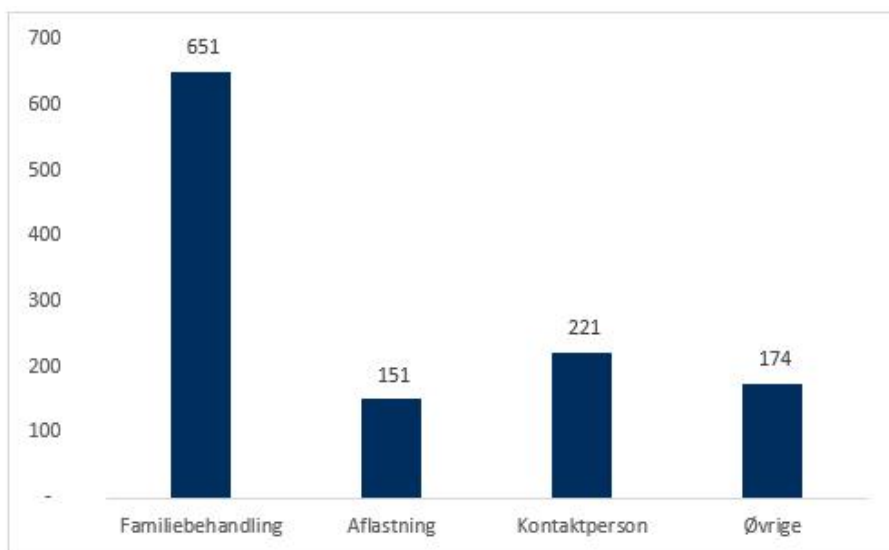
Figur 3 – Antal børn i Forebyggende Foranstaltninger 2019

Note: Data for 2018 er ikke inkluderet, da der på grund af reorganisering ikke er sammenlignelige data i forhold til antal børn tilbage i tid.

Nedenfor vises fordelingen af antal børn i forebyggende foranstaltninger på de tre mest anvendte foranstaltninger samt kategorien øvrige foranstaltninger, som f.eks. dækker over støttepersoner til forældre, økonomisk støtte til efterskoleophold mm. Familiebehandling er indsatser rettet mod selve familien for at støtte denne, så familien selv kan tage vare på barnet. Aflastningsfamilier er en foranstaltning til børn og unge, der har behov for støtte og omsorg, som supplement til den hverdag, de har. Kontaktperson er en person, som barnet har fast kontakt til, og som kan hjælpe i hverdagen med f.eks. at komme til fritidsaktiviteter. Samtidig fungerer en kontaktperson som en rollemodel for barnet.

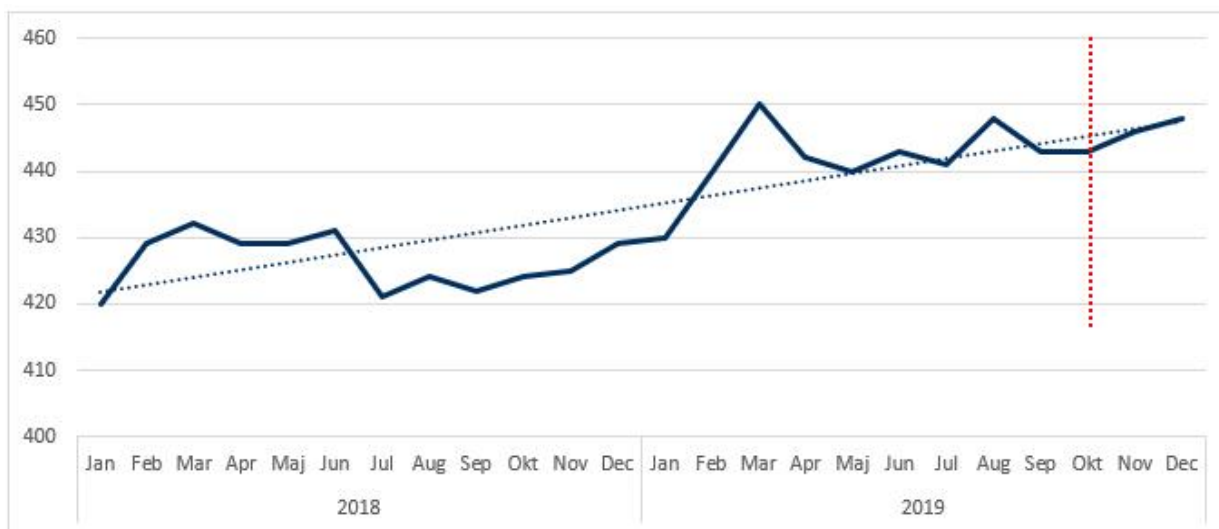
Figur 4 – Antal børn i Forebyggende Foranstaltninger fordelt på typer

Anbringelser

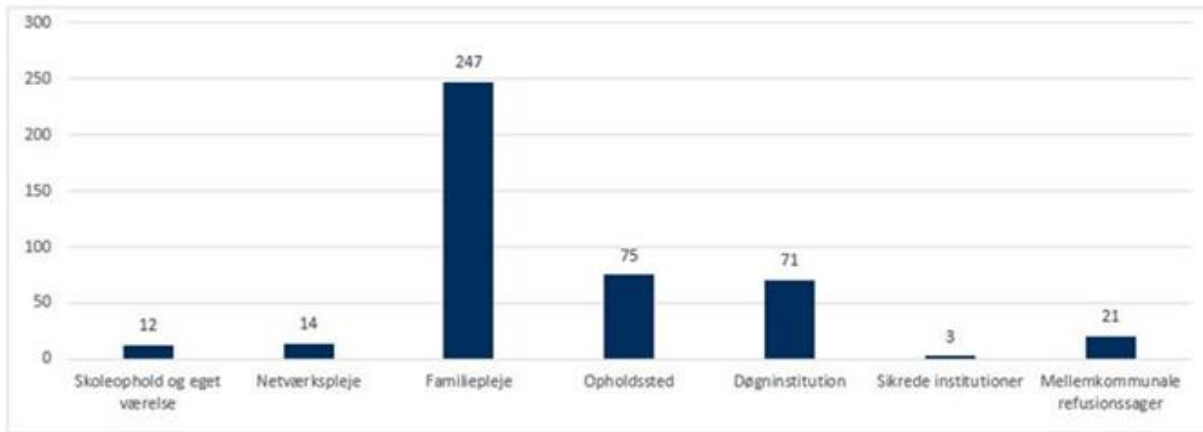
Antallet af anbragte børn er stigende over tid. Der er løbende udsving hen over året, men den overordnede tendens er, at flere og flere børn bliver anbragt. Der var således anbragt 420 børn i starten af 2018, hvor der i slutningen af 2019 forventes at være 448.

Figur 5 – Antal anbragte børn

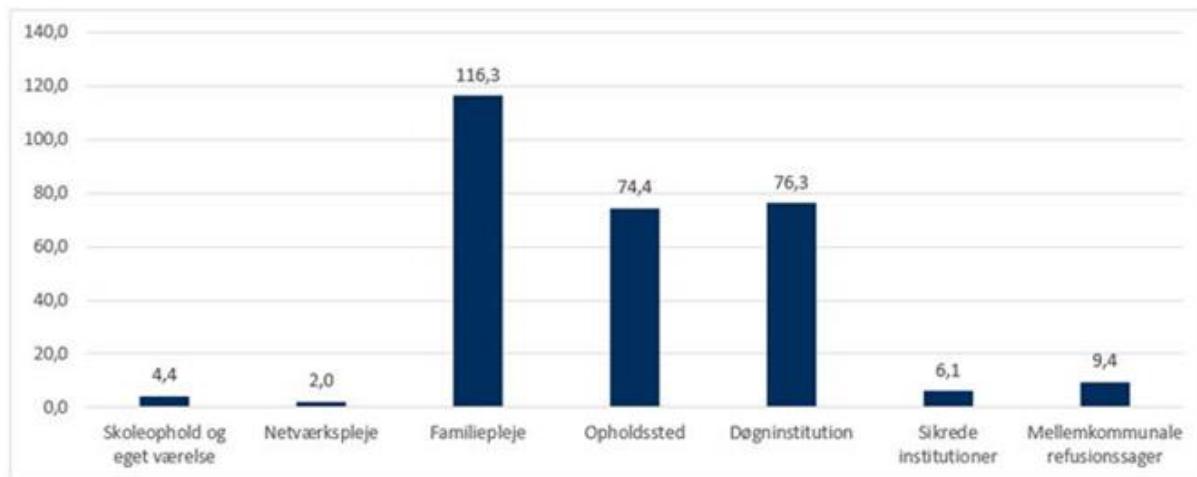
I figur 6 ses fordelingen af anbringelsestyperne. De fleste børn er anbragt i familiepleje, derefter på opholdssteder og i døgninstitutioner.

Figur 6 – Antal anbragte børn fordelt anbringelsestype 2019

Størstedelen af det forventede forbrug kommer fra Familiepleje, Døgninstitution samt Opholdssteder. De øvrige kategorier bærer til sammen 21,8 mio. kr. svarende til 7,6 % af det forventede forbrug på anbringelsesområdet.

Figur 7 – Forventet forbrug fordelt på anbringelsestype (mio. kr.)

Punkt 8: Omgørelsesprocenter på socialområdet

00.00.00-A00-963-19

Resume

Som led i sagsbehandlingen på socialområdet træffer kommunerne mange afgørelser. I en lille del af disse afgørelser, bliver der klaget over udfaldet. Når en borger klager over en kommunal afgørelse på socialområdet, er det Ankestyrelsen, der behandler klagen. Ankestyrelsen har her mulighed for at stadfæste, hjemvise eller ændre kommunens afgørelse.

Børne- og Socialministeriet offentliggør årligt ankestyrelsens omgørelsesprocenter for kommunens afgørelser på socialområdet. Omgørelsesprocenterne bliver vist i form af tre danmarkskort. Dette års danmarkskort blev offentliggjort i marts 2019 og viser resultatet af Ankestyrelsens afgørelser af klagesager i 2018. Danmarkskortene findes på socialministeriets hjemmeside i interaktiv form. I denne sag præsenteres de overordnede konklusioner.

Ifølge retssikkerhedsloven skal kommunalbestyrelsen hvert år have forelagt de tre danmarkskort.

Overordnet fremgår det af de tre danmarkskort, at der:

- På landsplan er sket et fald i omgørelsesprocenter på det generelle socialområde og på børnehandicapområdet.
- På landsplan er sket en stigning i omgørelsesprocenter på voksenhandicapområdet.
- I Odense Kommune er sket en stigning i omgørelsesprocenter på alle tre områder.

De tre ansvarlige udvalg (Børn- og Ungeudvalget, Ældre- og Handicapudvalget samt Beskæftigelses- og Socialudvalget) bliver med denne sag forelagt de tre danmarkskort.

Hvad ”omgørelsesprocenten” dækker over

Når Ankestyrelsen beregner omgørelsesprocenterne, anvendes tre begreber:

1. Stadfæstelse: Styrelsen er enig i afgørelsen. Der sker ingen ændringer for dem, der har klaget.
2. Ændring: Styrelsen er helt eller delvist uenig med afgørelsen og ændrer den.
3. Hjemvisning: Styrelsen sender sagen tilbage til kommunen. Det sker for eksempel, hvis der mangler væsentlige oplysninger i sagen, og styrelsen ikke selv kan indhente dem. Det betyder, at den kommunale myndighed skal genoptage sagen og afgøre den på ny.

Når en afgørelse hjemvises eller ændres, er der tale om, at en kommunal afgørelse bliver omgjort. Omgørelsesprocenten er derfor andelen af sager, der bliver enten hjemvist eller ændret af Ankestyrelsen.

Antal behandlede klager

Af danmarkskortene fremgår det, hvor mange afgørelser Ankestyrelsen har truffet. Antallet er afhængigt af de ressourcer Ankestyrelsen har til rådighed, og sagsbehandlingstiden er på nogle områder meget lang. Derfor er et fald eller stigning i antallet af behandlede klager ikke nødvendigvis et udtryk for et fald eller stigning i antallet af klager på området.

Indholdet af de tre danmarkskort

Børne- og Socialministeriet offentliggør i alt tre danmarkskort om emnet: Et kort der handler om det generelle socialområde, et kort der handler specifikt om børnehandicapområdet, og et kort der handler specifikt om voksenhandicapområdet.

De tre danmarkskort omfatter hver især:

1. Kortet for socialområdet generelt

I dette kort indgår alle bestemmelser i serviceloven, hvor der er kommunal klageadgang. Ifølge Børne- og Socialministeriets opgørelse drejer det sig om 130 typer af afgørelser.

Kortet viser udfaldet af ankede sager i både Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen samt Ældre- og Handicapforvaltningen.

2. Kortet specifikt for børnehandicapområdet

Dette kort udgør en delmængde af socialområdet generelt og indeholder udfaldet af klager, der handler om:

- Pasningstilbud, hjemmetræning m.m.
- Merudgiftsydelser
- Tabt arbejdsfortjeneste
- Personlig hjælp og ledsagelse

3. Kortet specifikt for særlige bestemmelser på voksenhandicapområdet

Dette kort udgør en delmængde af socialområdet generelt og indeholder udfaldet af klager, der handler om:

- Kontante tilskud
- Borgerstyret personlig assistance
- Ledsageordning
- Merudgifter

Udviklingen på landsplan

På socialområdet generelt, og på børnehandicapområdet, er der på landsplan sket en positiv udvikling, hvor omgørelsesprocenterne er faldet fra 2017 til 2018. Omgørelsesprocenterne på voksenhandicapområdet er i samme periode steget på landsplan (se tabel 1).

Omgørelsesprocenter, landsplan	2016	2017	2018
Socialområdet generelt	37%	38%	36%
Børnehandicapområdet	46%	52%	47%
Voksenhandicapområdet	-	21%	32%

Tabel 1. Omgørelsesprocenten angiver andelen af sager, som er ændret eller hjemvist af ankestyrelsen.

Udviklingen i Odense Kommune

I Odense Kommune er der sket en stigning i omgørelsesprocenterne for alle tre danmarkskort fra 2017 til 2018.

På socialområdet generelt er omgørelsesprocenten steget fra 31% i 2017 til 42% i 2018. Den ligger derved over landsgennemsnittet på 36%. Omgørelsesprocenten i 2018 ligger nogenlunde på niveau med procenten i 2016 (se tabel 2). Antallet af afgørelser, som Ankestyrelsen har klagebehandlet, er faldet fra 2017 til 2018.

Området dækker i Odense Kommune over flere tusinde sager. I hver sag træffes der ofte flere afgørelser undervejs i sagsforløbet. Ankestyrelsen har for 2018 behandlet klager over 264 af disse afgørelser.

På børnehandicapområdet er der sket en lille stigning i omgørelsesprocenten fra 36% i 2017 til 39% i 2018. På trods af stigningen er omgørelsesprocenten dog stadig væsentligt lavere end i 2016, ligesom den også stadig er lavere end landsgennemsnittet på 47%. Der er i perioden sket en stigning i antallet af behandlede afgørelser (se tabel 3).

Børn- og Ungerådgivningen har 3000 aktive sager, hvoraf 700 er på børnehandicapområdet. I hver sag træffes der ofte flere afgørelser. Ankestyrelsen har for 2018 behandlet klager over 64 af disse afgørelser.

På området for voksenhandicap er der, ligesom på landsplan, sket en stigning i omgørelsesprocenten. I 2017 blev 11% af sagerne omgjort, mens det i 2018 gjaldt 48% af sagerne. Omgørelsesprocenten ligger derved over landsgennemsnittet på 32%. Der er i perioden sket et fald i antallet af behandlede afgørelser (se tabel 4).

Ældre- og Handicapforvaltningen har 35.000 sager årligt, heraf en række sager på voksenhandicapområdet. I hver sag træffes der ofte flere afgørelser. Ankestyrelsen har for 2018 behandlet klager over 44 af disse afgørelser.

Tabellerne nedenfor viser en sammenligning af data fra 2016, 2017 og 2018 på de tre områder for Odense Kommune.

Socialområdet generelt, Odense Kommune	2016	2017	2018
Antal klagebehandlede afgørelser	209	309	264
Omgørelsesprocent	41% (ca. 11% ændrede og 29% hjemviste)	31% (ca. 6% ændrede og 25% hjemviste)	42% (ca. 13% ændrede og 29% hjemviste)

Tabel 2. Omgørelsesprocenten angiver andelen af sager, som er ændret eller hjemvist af ankestyrelsen.

Børne- handicapområdet, Odense kommune	2016	2017	2018
Antal klagebehandlede afgørelser	46	44	64
Omgørelsesprocent	63% (ca. 22% ændrede og 41% hjemviste)	36% (ca. 9% ændrede og 27% hjemviste)	39% (ca. 19% ændrede og 20% hjemviste)

Tabel 3. Omgørelsesprocenten angiver andelen af sager, som er ændret eller hjemvist af ankestyrelsen.

Voksen- handicapområdet, Odense Kommune	2016	2017	2018
Antal klagebehandlede afgørelser	-	117	44
Omgørelsesprocent	-	11% (ca. 3% ændrede og 9% hjemviste)	48% (ca. 14% ændrede og 34% hjemviste)

Tabel 4. Omgørelsesprocenten angiver andelen af sager, som er ændret eller hjemvist af ankestyrelsen. Der er ikke offentliggjort et danmarkskort for området for 2016.

Fremtidige Danmarkskort

Regeringen og KL har i den seneste økonomiaftale aftalt at samarbejde om at tilvejebringe et forbedret datagrundlag, så fremtidige danmarkskort bliver mere nuancerede. Dette bunder i erkendelsen af, at danmarkskortene i den nuværende udformning giver et for unuanceret billede af kvaliteten i sagsbehandlingen.

Bilag

Bilag - De tre danmarkskort

Punkt 9: Aktuelle sager

00.01.00-A00-2-19

Resume

- Orientering om pressesag.
- Ansøgning om dispensation fra regler om bedre fordeling i daginstitutioner.
- Børn- og Ungeudvalgsmødet den 10/12 2019 og studietur den 21/1 2020.